

TOPLUMUN KADIN ŞAİRE BAKIŞI

Türkân Yeşilyurt*

“Kadında bir kabiliyetin yokluğu fazilettir” diyen Çin atasözünü doğrularcasına kadının şairler dünden bugüne süren edebiyat yolculuklarında ferdi, sosyal ve edebî sebeplerle engellenmişlerdir.

Kadınlara dolayısıyla kadın şairlere üniversitelerin kapıları uzun süre açılmamıştır. Oxford ve Cambridge üniversitelerinin adlarından Oxbridge sözcüğünü türeten Virginia Woolf, *Kendine Ait Bir Oda* adlı kitabında kadınların üniversite eğitimi göremediklerini, yalnızca kadın olduğu için Oxbridge’de okumasının mümkün olmadığını dile getirir.(Wolf, 2011)

İnas Darülfünûnu’nun (Kadınlar Üniversitesi) ilk öğrencilerinden, mezunlarından ve lise öğretmenlerinden birisi olan kadın şairlerimizden Şükûfe Nihal [Başar] (1896-1973), da evliliğin devamına engel teşkil ettiği gerekçesiyle Darülfünun’a kaydı yapılmadığından ilk eşi Mithat Sadullah Beyden ayrılmıştır. (Yeşilyurt, 2005:26)

Üst sınıfa mensup Şükûfe Nihal’in tersine yoksul bir evde doğan Yaşar Nezihe [Bükülmez] (1880-1971) ise eğitim hayatını ancak bir yıl sürdürebilmiştir. Okul çağına geldiğinde

* Yard. Doç.Dr. Tunceli Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

okumasına izin vermeyen babasından gizli olarak okula devam etmiş; ancak bu durumu öğrenen babası kendisini dövmüş ve evden kovmuştur.

Ahmet Rasim, “İstibdâd-ı Edebî”de Kadınlar” adlı yazısında okuyan kadınlara, toplumda, şüpheli bakıldığını şöyle anlatır:

“Maarif fikrinin kadınlar arasında gelişmesi halen şüpheli hallerden sayılırdı. O zamanlarda idi ki! Okuması, yazması mı var?.. -Yavrum ben oğluma böyle kadın alamam. Denileceğini defalarca işitmişimdir!.. Keza rüşdiye mezunu, evkaf, defter-i hâkânî, mâliye, gümrük vesâir dâirelerin müdâvimleri gençler arasında bile: -Benim anam da okuma yazma bilmez ama ev kadınıdır. Biz okuduk, yazdık da ne oldu?.. Kadına okumak yazmak ne demek?.. Evet.. dostuna mektub yazmasın mı ya!.. gibi yanlış mülâhazalar döner dolaşır.” (Ahmet Rasim- 1980:195-196)

Kuşkusuz okuma-yazması istenmeyen kadınların şiir yazması hiç hoş görülmecektir. İbnü'l-Emin Mahmud Kemal İnal, *Son Asır Türk Şairleri*'nde Trabzonlu Şair Fitnat Hanım'ın (1842-1909) “İlk zevcim beni o kadar kıskanırdı ki güzel giyinmekten, şiir yazıp okumaktan bile men'ederdi. Hattâ 'kirpiklerinin uzunluğu gözlerine pek çok letâfet veriyor' diye kirpiklerimi keserdi. Onun mümânatıyla şiirde eski kuvvetim kalmadı” dediğini Süleyman Nazif Beyin kendisine naklettiğini ifade eder (İnal, 1999:659).

Şiir ve edebiyatla ilgili kadınları yalnız bazı erkekler değil aynı zamanda bazı kadınlar da yadırgamışlardır. Şair Leylâ Hanım'ın şair Feride Hanım'la (1837/38-1903) ilgili bir hatırası halktan bir kadının şair kadına bakışını çok açık bir biçimde ortaya koyar:

Müntehabât-ı Mîr-i Nazif de, yahud Tezkire-i Fatin'de gazelini gördüğüm Feride Hanım'la Kastamonu'ya ilk gidişimde görüşmüştük. İkinci def'a gidişimde bir çok aradım. Nihâyet cahil kadının biri 'Bahar-zâde Kızı' diye ekmeğini kalemi ile kazandığını hoş görmeyerek “şukkâ yazar, nâme yazar, arz-ı hâl yazar, yazısını hükümette erkekler okur” takbîhi ile yerini haber verdi (İnal, 1999:623).

Ne okuması ne de yazması tercih edilen kadınlar aşkı yazmaya kalkınca tehlikeli bir alana girmiş olacaktırlar. Gerçekten de aşk konusunda yazan kadın şairler; aile, akraba ve edebiyat çevrelerinin tepkilerine maruz kalmışlardır. Ellen Moers, *Literary Women*'da (Edebiyat Kadınları), aşkı dile getiren kadın edebiyatçıların ataerkil anlayışla yargılandıklarını gözler önüne serer:

Aşkı samimi şekilde yazan kadınlar yaşıyorsa aşağılayan dedikodulara, kaba tekliflere, ve müstehcen telefonlara açıktılar. Eğer ölüyse saygın başlıklar altında en kötü skandalların ortaya konacağı edebî araştırmalara konu olurlardı: Tanınan bir âşğının olmaması lezbiyenliğinin, yakışıklı genç bir adamın varlığı yirticiliğinin, kendisinden daha yaşlı bir erkekle birlikteliği nevrotikliğinin kanıtıdır. Yalnız erken yaşlarda kendi yaşına yakın, uygun bir adamla yapılan ve bitmeyen bir evlilik onu skandaldan korur. Ancak bu kez de bu sıkıcı ve ilginç olmaktan uzak kadının edebiyatla ne işi olabilir. (Aslında her iki

cinsten yazarların hayatında da mutlu evlilik sayısının son derece az olması konuya gizem katıyor.) Eğer o George Sand ise ve birçok sevgiliyi elde edip gönderme

işini büyük bir maharetle hallediyorsa “travesti” olarak kınanır ve “oyun oynama “teknikleri”ne saldırılır (Moers, 1976:144-145).

Aile ve edebiyat çevrelerinin kadın üzerinde oluşturduğu baskı sebebiyle kadınlar aşk üzerine yazarken dış sansürden daha önce oto sansürleriyle baş etmek zorunda kalmışlardır. Virginia Woolf, “Ev Meleği’ni Öldürmek” adlı yazısında kadın edebiyatçıların aşk konusunda karşılaştıkları en büyük engelin kendileri olduğunu belirtir: “*Dışarıdan bakıldığında, kitap yazmaktan daha kolay ne olabilir ki? Bir erkekte ziyade bir kadının karşısında ne gibi engeller vardır? İçeriden bakıldığında ise sanırım, durum çok farklı; kadının savaşması gereken birçok hayalet, üstesinden gelmesi gereken birçok önyargı var*” (Wolf, 1999:3-5)

Trabzonlu Fıtnat Hanım (1842-1909) da Ahmet Mithat Efendi’ye yazdığı aşk mektuplarından birinde şair kadınların aşklarını söylemekten çekindiklerini ancak kendisinin aşkını açıklamayı göze aldığını ortaya koyar:

Bu derece serbesti ile bayân-i efkâr buyurmanıza gücenmedim: gerçi meşrebim şair kadınlara benzemiş olsa gücenmek lâzımgelirdi. Çünkü ebnâ-yı cinsimiz kalplerinde cisimlerini yakmakta olan âteş-i arzuyu setretmek, göstermemek isterler, ezilirler; büzülürler; beni de Allah bambaşka bir mizaçta halketmiş olacak. Doğruyu bir türlü ketmedemem. Ben size hissiyatımı ısrab etmeyi göze alarak o kadar sözler yazarsam siz de bana o derece serbesti ile mektup gönderebilirsiniz ya! Ey, buna niçin güceneyim ve hiddet edeyim? (Us, 1948:71-72)

Fıtnat Hanım’ın söylediği gibi kadın şairlerin aşk konusunda duygu ve düşüncelerini dile getirmekten sakınıyorlar. Ancak bu çekinmeleri boşuna değildir. Çünkü kadın şairleri izleyen birçok kişi okuyucu değil âdeta “röntgenci” gibi davranır. Ahmet Rasim, “İstibdâd-ı Edebî”de Kadınlar” adlı yazısında şiir ve hayal hayatına sahip kadınlara iyi gözle bakmayanların hiç de az olmadığını ifade eder:

Leylâ ile Mecnûn’un gönül yakan hikâyesi, Ferhad ile Şirin’in âşıkâne menkibeleri, hattâ Kerem ile Aslı’nın sevdâyı aydınlatan velvelesi şiirlerimizin tâ ortasında birer şöhret makamı gibi duruyorken aramızda kadınlığın da kendi başına bir şiir ve hayal hayatına mâlik olmasını fena gözle görenlerimiz az değildi. Hattâ ahlâkının yüceliği ve nezâhetli hâli hepimizce bilinen merhûme Nigâr Hanım’ın bir gazelini, edepsiz yeni yetişme şair geçinen biri o kadar çirkin bir tarzda tahmîs etmişti ki Merhûm Andelîb kaşlarını çatarak güya bakacak, okuyacakmış gibi elinden aldı, yırtıp suratına fırlattıydı (Ahmet Rasim, 1980:193).

Mme de Stael (1776-1817), *Edebiyata Dair* adlı kitabında kamuoyunun kadın edebiyatçıları nasıl baskı altında tuttuğunu şu sözlerle dile getirir: “Bir kadın bir kitap yayınladı mı, kendisini o kadar umumi efkârın boyunduruğu altına sokar ki umumi efkârı idare edenler tesirlerini ona acı acı hissettirirler” (Stael, 1952:399-400).

Kamuoyunun tesirini acı bir biçimde yaşayan şairlerden biri de İranlı şair Furûğ Feruhzad (1934-1967)’tir. “Günah İşledim, Çok Zevkli Bir Günah” adlı şiiri kendi hakkında birçok dedikodunun çıkmasına yol açmış; hatta Furûğ, babaevini terk etmek zorunda kalmıştır. Şair bir mektubunda kendisi hakkında yapılan söylentileri şöyle yorumlar: “Benim hakkımda çok konuşulduğunu biliyorum. Benim şiirlerimi çok fazla yorumladıklarını da

biliyorum. Hatta beni kötölemek, benim belirli bir kişiye şiir söylediğimi insanlara göstermek için cevap hazırladıklarını da biliyorum ancak bütün bunlara rağmen meydandan kaçmıyorum”(Ferruhzad, 2006:72).

Lila Abu-Lughod, *Peçeli Duygular* adlı kitabında Bedevi toplumunda ideaal kadın profilinin “uzun bir dil”e değil, “yumuşak bir ses”e sahip biri olarak çizildiğini ifade eder:

Akle (mantıklı, akl ile nitelendirilebilecek) olan kadın terbiyelidir; tüm etkileşimlerde göreceli konumuyla uyumlu olarak toplumsal yaşamda doğru davranır. Ayrıca genel iffetli davranış biçimlerine uygun genel kuralları da gözetir. İnsanlar akle olan kadının nerede konuşup nerede dinleyeceğini bildiğini söylerler. Bu betimleme onun itaatkâr olduğuna işaret eder çünkü Bedevi toplumunda üst konuşur, ast dinler. Bir önderin veya önemli bir kişiliğin “söz” (kilme) sahibi olduğu söylenir. Ülküsel kadın da “uzun bir dil”e değil, yumuşak bir sese (hişse vâti) sahip biri olarak nitelenir. (Lughod, 2004:129).

XV. yüzyıl şairi Necati Bey’in kendisine nazire yazan Mihri Hatun (?-1506-07)’a öfkeyle karşılık veriş hatırlanırsa Necati Bey’in de erkek şairi “üst” kadın şairi ise “ast” olarak gördüğü anlaşılır. Necati Bey, kendisine nazire yazan Mihri Hatun’un bu tavrını edepsizlik olarak değerlendirmiştir: “Ey benüm şi’rüme nazire diyen / Çıkma râh-ı edebten eyle hazer / Dime ki işte vezn ü hafiyede / Şi’rüm oldu Necatiye hem-ser”

Gerçekten de kadın şairler daha baştan erkek edebiyatçılar tarafından görülmek istenmez. Ahmet Rasim de Mihrünnisa Hanım’ın bir şiirini okuduğunda bu şiiri bir kadının yazmış olabileceğini kabul etmek istemediğini “İstibdâd-ı Edebî’de Kadınlar” adlı yazısında şöyle itiraf eder:

Mihünnisa Hanım’ın [Mihri Hatun] “Hazine-i Evrak”da dercedilmiş manzumesini ilk okuduğum zaman bir kadının benim tahayyülümün üzerinde böyle bir neşide sâhibesi olduğunu âdetâ inanmamak istemiştim. Ben bu sûizannımın, temas ettiğim bir çok şûârânın da:-Bu manzûme mutlaka bir taraftan tashihe uğramıştır! tarzında-ki kondurmalarıyla kuvvetlendiğini işittikçe âdetâ mahzûz oluyordum (Ahmet Rasim, 1980:192).

Kadın şairler çoğunlukla edebiyat hayatının alışverişlerinden uzak kalmışlardır. Ahmet Hamdi Tanpınar, *Yahya Kemal* adlı kitabında Yahya Kemal ve öğrencilerinin dersten sonra kahvede edebiyat sohbetlerine devam ettiklerini ancak erkek arkadaşlarıyla birlikte kahveye gidemeyen kadınların bu duruma üzüldüklerini ortaya koyar:

Ders biter bitmez, ya fakültede boş bulduğumuz küçük bir odaya çekilir, yahut beraberce bir kahveye giderdik. Nuruosmaniye’deki İkbâl kıraathanesini öğrenince pek sevdi. Bu kahve o zamanki Yüksek Muallim’e yakındı. Sonra Sultanahmet’teki setli kahvelere alıştık. Ara sıra Beyazıt’ta, sonradan Hasan Efendi adında birinin bakkal dükkâmı olan ve o zamanlar Dârü’ttalim heyetinin haftada bir kere musiki konseri ver-

diği derince bir kıraathaneye de giderdik. [...] Kız arkadaşlarımız bu kahvelerde de beraber bulunamadıkları için bayağı üzüldülerdi (Tanpınar, 2001:19-20).

Ellen Moers da *Literary Women* (Edebiyat Kadınları) adlı kitabında edebî hayatın alış-verişlerinin edebiyatı nasıl beslediğini, bu alışverişin dışında bırakılan İngiliz ve Amerikan kadın edebiyatçıların nasıl acı çektiklerini şöyle anlatır:

Erkek yazarlar işlerini üniversitelerde veya kahvelerde yapma, kendilerini bir harekete veya gruba dahil etme, çağdaşlarıyla işbirliği ya da kavga etme şansına sahipti. Ancak kadınlar, özellikle de 19. yüzyılın neredeyse tamamı, üniversitelerden uzak, kendi evlerinde kapalı, yalnız seyahatlerine izin verilmemiş, dostlukları acı verecek kadar kontrollü ve kısıtlanmıştır. Edebiyat hayatının alışverişleri onlara kapalıydı (Moers, 1976:42-43).

İngiltere ve ABD'nin tersine XVII. yüzyıla kadar Fransa'da kadın edebiyat ve toplum yaşamında bir geleneğe yaslanmıştır. Örneđin, "Arthenice'in Mavi Odası" adlı edebiyat çevresi, aydın kadınların buluştukları bir ortam olmuştur. Burada yoğun olarak dilde yenilik tartışmaları yapılmakla birlikte kadınlar bir süre sonra bu tartışmaların dışına taşarak kendilerini toplumsal sorunların içinde bulmuşlardır. Bu hareket, erkekler dünyasında "abartılı ve yapmacık" olarak nitelendirilmiştir. Moliere de 1659'da yazdığı *Gülünç Kibarlar* adlı eserinde bu kadınları yergi konusu yapmıştır (Kırkpınar, 2001:71-72).

Bütün engellere rağmen yazmaktan vazgeçmeyen kadın şairlerin çoğu ise hak ettikleri ilgiyi görememiş; gerektiği gibi değerlendirilmemiştir. Şair Şeref Hanım (1809-1861) kadın şairlere yapılan haksızlığı şu dizelerle ortaya koyar: "Hâh u nâ-hâh Şeref'in kadrini bilsin yârân / Âleme bir dahi Leylâ ile Fıtnat gelmez" (Arslan, 2002:23).

Şeref Hanım'ın şiirinde şikâyet konusu yaptığı kadın edebiyatçıların takdir edilmemelerinin nedenini Mme de Stael, *Edebiyata Dair*'de kadınların yazı yazarak zekâlarını göstermelerine ve bundan halkın hoşlanmamasına bağlar:

Erkekler onurlarını ve kendilerindeki alkışla[n]mak arzusunu, daha kuvvetli, daha asil ihtirasların şekli veya hakikati altında gizleyebilirler; ama kadınlar yazı yazdılar mı, umumiyetle ilk saik olarak onlarda zekâ göstermek arzusu tahmin edildiği için, halk onlara takdirini güçlkle bahşeder; kadınların bundan vazgeçmediğini hisseder, bu fikir de onda takdirini esirgemek meyli yaratır (Stael, 1952:399).

Aslında sorun kadın ya da erkek değil, şair olmak merkezinde toplanmalıdır. Kuşkusuz bütün ayrımcı yaklaşımlara karşı durmak gerekir. Ancak, kadınların başka alanlarda olduğu gibi şiir dünyasında da açık veya gizli bir biçimde engellendiği tarihsel bir gerçektir. Tüm bu mânilere rağmen şair kadınlar, bugün, hem nitelik hem de nicelik olarak büyük bir mesafe kat etmiştir.

KAYNAKLAR

- Abu-Lughod, Lila (2004); *Peçeli Duygular*, Çev. Suat Ertüzün, Epsilon, İstanbul.
- Ahmed Rasim (1980); “İstibdâd-ı Edebî’de Kadınlar”, *Matbûat Hâtıralarından Muharrir, Şairi Edib*, hzl. Kâzım Yetiş, Tercüman, İstanbul.
- Us, Hakkı Tarık (haz.) (1948); *Ahmet Midhat Efendi ile Şair Fıtnat Hanım*, Vakıf Matbaası, İstanbul.
- Arslan, Mehmet (2002); Şeref Hanım Divanı, Kitabevi, İstanbul.
- Ferruhzad, Furuğ (2006); *Dünya Sevmek İçin Çok Küçük (Mektupları-Söyleşileri-Anıları)*, der. ve çev. Kenan Karabulut, Gri Yayınevi, İstanbul.
- İnal, İbnü’l Emin Mahmud Kemal (1999); *Son Asır Türk Şairleri (Kemâlü’ş Şuarâ)*, hzl. Müjgân Cunbur, Atatürk Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara.
- Kırkpınar, Leyla (2001); *Türkiye’de Toplumsal Değişme ve Kadın*, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Mme de Stael (1952); *Edebiyata Dair*, çev. Safiye ve Vehdi Hatay, Millî Eğitim Basımevi, Ankara.
- Moers, Ellen (1976); *Literary Women*, Doubleday&Company, New York.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi (2001); Yahya Kemal, Dergâh Yayınları, İstanbul.
- Virginia, Woolf (1999); “Ev Meleği’ni Öldürmek”, çev. Ümran Kartal, *Varlık*, S 1098.
- ___ (2011); *Kendine Ait Bir Oda*, çev. Suğra Öncü, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Yeşilyurt Kayhan, Türkân(2005); “Kadın Şairde Kadın: Şükûfe Nihal’in Şiirleri”, Tez Danışmanı: Nuran Tezcan, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Özet

Toplumun Kadın Şaire Bakışı

Türk ve dünya şiirinde kadın şairler dünden bugüne süren edebiyat yolculuklarında farklı engellerle karşılaşmışlardır. Kadınlara dolayısıyla kadın şairlere üniversitelerin kapıları uzun süre açılmamıştır. Virginia Woolf, kadınların üniversite eğitimi görememelerini eleştirir. İnas Darülfünûnu’nun (Kadınlar Üniversitesi) ilk mezunlarından birisi olan kadın şairlerimizden Şükûfe Nihal da evliliğin devamına engel teşkil ettiği gerekçesiyle Darülfünun’a kaydı yapılmadığından ilk eşinden ayrılmıştır. Üst sınıfa mensup Şükûfe Nihal’i n tersine yoksul bir evde doğan Yaşar Nezihe ise eğitim hayatını ancak bir yıl sürdürebilmiştir. Okul çağına geldiğinde okumasına izin vermeyen babasından gizli olarak okula devam etmiş; ancak bu durumu öğrenen babası kendisini evden kovmuştur. Ahmet Rasim okuyan kadınlara, toplumda, şüpheyle bakıldığını ifade eder. Kuşkusuz okuma-yazması istenmeyen kadınların şiir yazması hiç hoş görülmecektir. Trabzonlu Şair Fıtnat Hanım’ın ilk eşinin kendisini şiir yazmayı yasakladığından yakınıdır. Leylâ Hanım’ın şair Feride Hanım’la ilgili bir hatırası

şiiir ve edebiyatla ilgili kadınları yalnız bazı erkekler değil aynı zamanda bazı kadınlar da yadırgadığını gösteren örneklerden biridir. Ne okuması ne de yazması tercih edilen kadınlar aşkı yazmaya kalkınca tehlikeli bir alana girmiş olacaktırlar. Gerçekten de aşk konusunda yazan kadın şairler; aile, akraba ve edebiyat çevrelerinin tepkilerine maruz kalmışlardır. Aile ve edebiyat çevrelerinin kadın üzerinde oluşturduğu baskı sebebiyle kadınlar aşk üzerine yazarken dış sansürden daha önce oto sansürleriyle baş etmek zorunda kalmışlardır. Trabzonlu Fıtnat Hanım, şair kadınların aşklarını söylemekten çekindiklerini ifade eder. Kamuoyunun tesirini acı bir biçimde yaşayan şairlerden biri de İranlı şair Furûğ Ferruhzad'tır. Bir şiiiri yüzünden çıkan dedikodu nedeniyle babaevini terk etmek zorunda kalmıştır. Necati Bey, kendisine nazire yazan Mihri Hatun'u edepsizlikle itham etmiştir. Gerçekten de kadın şairler daha baştan erkek edebiyatçılar tarafından görölmek istenmez. Ahmet Rasim de Mihrünnisa Hanım'ın bir şiiirini okuduğunda bu şiiiri bir kadının yazmış olabileceğini kabul etmek istemediğini itiraf eder. Ellen Moers edebî hayatın alışverişlerinin edebiyatı nasıl beslediğini, bu alışverişin dışında bırakılan İngiliz ve Amerikan kadın edebiyatçıların nasıl acı çektiklerini dile getirir. İngiltere ve ABD'nin tersine XVII. yüzyıla kadar Fransa'da kadın edebiyat ve toplum yaşamında bir geleneğe yaslanmıştır. Buna rağmen Moliere de *Gülünç Kibarlar* adlı eserinde bir kadın edebiyat çevresini yergi konusu yapmıştır. Bütün engellere rağmen yazmaktan vazgeçmeyen kadın şairlerin çoğu ise hak ettikleri ilgiyi görememiş; gerektiği gibi değerlendirilmemiştir. Şair Şeref Hanım kadın şairlere yapılan haksızlığı şiiirlerinde gözler önüne sermiştir. Aslında sorun kadın ya da erkek değil, şair olmak merkezinde toplanmalıdır. Kuşkusuz bütün ayrımcı yaklaşımlara karşı durmak gerekir. Ancak, kadınların başka alanlarda olduğu gibi şiiir dünyasında da açık veya gizli bir biçimde engellendiği tarihsel bir gerçektir.

Abstract

Social Perspective to Female Poets

Up to present in Turkish and world poetry, female poets have encountered various obstructions within their long-lasting adventure of literature. Entrance to universities was not possible for women, namely female poets, for a long while. Virginia Woolf criticizes women's not being able to get university education. Likewise, the female poet Şükûfe Nihal, who was one of the first graduates of "İnas Darülfünunu" (Ottoman University), divorced from her first husband as she was not been enrolled to the University on grounds that it would cause a problem for the continuation of her marriage. Unlike Şükûfe Nihal who belongs to superior class, Yaşar Nezihe who was born into a poor family was able to continue her life of education for only one year. When she reached school age, she carried on school keeping it a secret for her father who did not let her go to school; however her father expelled her from home upon realizing this situation. Ahmet Rasim expresses that women who get education are regarded with suspicion in society. Without any doubt, poem-writing of women, whose education life is not welcome, would not be appreciated at all. The poet Lady Fıtnat from Trabzon repines that her first husband prohibited her to write poems. A memory of Lady Leylâ involving the poet Lady Feride is just one example showing the women who deal with poems and literature are not only found odd by some men but also by some women. The

women who are supposed neither to read nor write will slide into a dangerous area when they attempt to write about love. Indeed, the female writers who have written about love have exposed to reactions of family, relative, and literature circles. Because of the oppression that family and literature circles create on women, women have had to cope with their own censorship before any external censorship while writing related to love. Lady Fitnat from Trabzon expresses that female writers are shy about speaking of their love. And one of the poets who torturously undergoes the influence of public is the Persian Poet Furûğ Ferruhzad. She had to abandon family home due to a gossip coming up because of a poem of hers. Mr. Necati has charged Mihri Hatun, who wrote “a nazire” (a poem modeled after another poem in respect to both content and form) to him with impertinence. Indeed, female writers would not be wished to see by male litterateurs even in the beginning. Besides, Ahmet Rasim confesses he did not want to accept that a woman might have written it when he read a poem of Lady Mihrünnisa. Ellen Moers mentions how exchanges of literary life support literature, and how the English and American female litterateurs who are deprived of this exchange suffer. Unlike England and the USA, “woman” based on a tradition in literary and social life in France until the 17th century. Despite this, Moliere made a female literary circle the object of satire in his art of work *Gülünç Kibarlar*. However, most female writers who do not give up writing in spite of all the obstructions, have not got the attention that they deserve, nor have they been duly appreciated. The poet Lady Şeref has thrown the injustice that is made to female poets into sharp relief in her poems. Actually, the matter ought to be gathered in the center of being a poet, not a woman or a man. Without any doubt, it is necessary to be against all distinctive approaches. However, it is a historical fact that women are prevented either explicitly or implicitly in the world of poem as well as other fields.

Keywords: Turkish poetry, woman, feminism, poet, Lady Leyla.